Research Paper

The context of Authorship in Children based on the lived experience of children as authors of Tehran institute of Intellectual Development Center

Reza Mohammad Babaei¹, Saeid Maadani^{*}, Hosein Fekrazad^{*}

Citation Maadani S, Fekrazad H. The contexts of Authorship of children (based on the lived experience of child authors of Tehran institute of Intellectual Development Center). Early Childhood Health And Education

URL: http://jeche.ir/article-1-130-fa.html

ARTICLEINFO

ABSTRACT

Keywords:

child as author, authorship context, phenomenology, lived experience, leaterry creation ABSIKACI

Introduction: The issue of children as authors is not a novel topic. However, in Iran, it has not been extensively studied. Through the lens of the sociology of childhood, a new definition of childhood has been created, shedding light on the interactions between adults and children in society. It emphasizes a new approach that recognizes the child as a being, not just a becoming. Authoring is a principal tool for children to develop their thinking abilities. This study aims to investigate the phenomenon of children as authors from the modern sociology of children's perspective. The article explores the background and contexts of the child as an author phenomenon, as perceived by the children themselves.

Method: This is a qualitative research study in the Husserl's phenomenology (descriptive) and the method of sampling is also qualitative method and based on the rule of theoretical saturation, in determining the sample size, in qualitative researches. Unstructured in-depth study was used and thirty-five samples were selected from among the children of the of Tehran institute of Intellectual Development Center.

Results: This Part has thirty seven open codes from the interviews in the form of four subcategories titled: motivations to start Authorship, incentives to continue writing, methods of getting to know the center's literary program, and effective fiction writings from the creative programs, which form the context of children's Authorship.

Discussion: Children's story about authorship and writing stories according to the child themselves is the basis of this article. Every child as author grows and flourishes in the proper context. In this regard, motivation, encouragement, cooperation with the institute of Intellectual Development Center and influence on authorship, making a context for the child as an author to move towards Creative story writing.

Received: 15 May 2023 Accepted: 31 May 2023 Available: 21 Jun 2023

 $^{1\} Department\ of\ Sociology,\ Central\ Tehran\ Branch,\ Islamic\ Azad\ University,\ Tehran,\ Iran-\ E-mail:\ r_m_babaei@yahoo.com$

² Department of Sociology, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran * Corresponding author -E-mail: Maadani25@yahoo.com

³ Department of Social science, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

مقاله يژوهشي

بستر و زمینه های نویسندگی کودکان بر اساس تجربه زیسته کودکان نویسنده کانون پرورش فکری کودکان شهر تهران رضا محمدبابائی ، سعید معدنی * ۲ ، حسین فکراَزاد ۲

چکیده

مشخصات مقاله

كليدواژهها

کودک نویسنده، بستر نویسندگی، پدیدارشناسی، تجربه زیسته،آفرینش ادبی

دریافت شده: ۱۴۰۲/۰۲/۲۵ پذیرفته شده: ۱۴۰۲/۰۳/۱۰ منتشر شده: ۱۴۰۲/۰۳/۳۱

مقدمه: نویسندگی کودکان موضوع جدیدی نیست ولی توجه به آن، بویژه در ایران سابقه زیادی ندارد. جامعه شناسی جدید کودکی با ایجاد دگرگونی در تعریف کودکی، نوع نگاه و تعامل اعضای بزرگسال جامعه با کودکان، با اتخاذ رویکرد نوین به دنبال برجسته سازی و اهمیت بخشیدن به کودک به عنوان سوژه کنونی است و نه بزرگسالان آینده. نوشتن یکی از ابزارهای اصلی کودکان برای اندیشیدن، است. در این پژوهش تلاش شده تا پدیده کودکان نویسنده از دید جامعه شناسی نوین کودکی مورد مطالعه قرارگیرد. در این مقاله به بررسی بستر و زمینه های بروز پدیده کودک نویسنده از دید خود کودکان نویسنده پرداخته شده است.

روش پژوهش: این پژوهش کیفی است و به شیوه پدیدارشناسی توصیفی و نمونه گیری هدفمند بر پایه اشباع نظری در تعیین حجم نمونه در پژوهشهای کیفی انجام شدهاست . برای جمع آوری دادهها از روش مصاحبههای عمیق نیمهساختار یافته استفاده شده است و نمونهها ۳۵ نفر از میان کودکان نویسنده کانون پرورش فکری کودکان شهر تهران انتخاب شدهاند.

یافته ها: در این بخش سی و هفت کد باز حاصل از مصاحبه ها در قالب چهار مقوله فرعی با عنوان: انگیزه های شروع نویسندگی، مشوق هایی برای استمرار نویسندگی، روش آشنایی با برنامه ادبی کانون و نوشته های داستانی تاثیر پذیر از کلاس ادبی کانون به دست آمده است که بستر و زمینه های نویسندگی کودکان را شکل می دهد

نتیجه گیری: روایت کودکان از بستر و زمینه های نوشتن داستان و نویسندگی از زبان خود کودکان، اساس این مقاله است. هر کودک نویسنده در بسترمناسب کودک رشد می کند و بالنده میشود. در این راستا، انگیزه، تشویق، ارتباط با کانون ادبی و تاثیر بر نوشتن، بستری را بوجود میآورند تا کودک نویسنده به سوی آفرینش ادبی حرکت کند.

۱ گروه جامعه شناسی، واحد تهران مرکزی ،دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

۲ گروه جامعه شناسی، واحد تهران مرکزی ،دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران * نویسنده مسئول-E-mail:Maadani25@yahoo.com

۳ گروه علوم اجتماعی، واحد تهران مرکزی ،دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

مقدمه

پدیده کودک نویسنده موضوع جدیدی در دنیای انسانی نیست ولی توجه به آن، بویژه در ایران بسیار جدید است. کودکان برای قرنهای متمادی از طرف بزرگسالان نادیده انگا شته و به حا شیه رانده شدهاند و طبیعی است که کودکان نویسنده نیز در این میان سرنو شتی مشابه دا شتهاند. از طرف دنیای برزگسال حاکم بر جامعه پذیرفتی نبود یک کودک که از نظر آنان موجودی ناکامل و ناتوان به شمار میرفت و قرار بود طی فرایند تعلیم و تربیت(جامعه پذیری) به یک بزرگسال توانا و انسان کامل تبدیل شود، بتواند نوشتهای با ارزش به وجود آورده و دست به آفرینش ادبی و هنری بزند. تنها در دهههای اخیر این باور در جامعه بوجود آمده و مورد پذیرش و گاها حمایت قرار گرفتهاست. ولی با این وجود هنوز هم در موضوعات پرورشی مهدهای کودک و مدارس به مسئله نویسندگی کودکان کمتر پرداخته شده و در برنامههای آنها گنجانده نشدهاست.

محمدی(۱۹۹۹) می گوید: « شاید در نگاه اول تعریف دادن از ادبیات کودکان باتوجه به ماهیت آن آ سان به نظر بر سد ولی وقتی وارد بحث و یا پژوهش روی این پدیده می شویم به سرعت متوجه می شویم که تعریف خود ادبیات بسیار مشکل است، حال اگر به ادبیات پسوندی هم اضافه کنیم و آن را به ادبیات کودک بدل کنیم، کار مشکل تر می شود و نیاز به باریک بینی خاص خود دارد». سمیعی (۱۹۸۷) می گوید: « نویسندگی یعنی این که نویسنده، مطالبی از خودش را به قلم آورد و یا مطالبی از این و آن را جمع آوری کند و کنار هم به گونهای تألیف نماید و به خواننده منتقل سازد که خواننده سرانجام بفهمد به مطلبی جدید دست یافته و وقتش تلف نشده است. در نویسندگی، مهارت در پروراندن مطلب، بسیار مهم است. شاید بتوان گفت که نویسندگی همان هنر پروراندن مطلب است». یو سفی (۱۹۹۹) می گوید: « نویسنده کسی است که حرفی نو یا نگاهی نو را با بیانی نو ارائه می کند و با کاربست روشها و شگردهای گوناگون نویسندگی، برمخاطب خود تأثیر مستقیم یا غیرمستقیم می گذارد.

هر جامعهای، نیازمند نوآوری و خلاقیت است تا در آن تو سعهای روی دهد و انسانها را برای حل مسائل، خودشان را آماده کنند و مهارتهای گوناگونی برای زندگی به دست بیاورند و برای این به تفکر، رویاپردازی و تخیل نیاز دارد. در دنیای امروزه ایران بزرگسالان این کار را انجام میدهند و برای کودکان و در مورد کودکان مینویسند و این یک مشکل جدی است. چرا؟ چون قدرت اندیشه و تلاش را از کودکان میگیرد. یکی از ابزارهای اصلی کودکان برای اندیشه، نوشتن است. وقتی به جای فراهم کردن این فرصت برای کودکان که دست به آفرینش ادبی بزنند، بزرگسالان برای آنها و به جای آنها مینویسند،این فرصت از آنها گرفته میشود و مسئله آفریده محدد و آید

کودکان برای نو شتن باید مطالعه بیشتری دا شته با شند و با مطالعه، خزانه لغات خود را تقویت کنند. با این کار میتوانند در حفظ، انتقال و تحول فرهنگ تاثیر فراوانی بگذارد و دگرگونی ایجاد کند تا فرهنگ حفظ و در داستانهای آنها تبلور پیدا کند. بوریس نیکولا'(۲۰۱۶) می گوید: « در انسان با انواع هوش سر و کار داریم از مهمترین آنها هوش کلامی بایه اصلی ظهور تفکر و دا ستان نویسی است و با نویسندگی ر شد می کند و بارور می شود.

موضوع دیگری که در دنیای نویسندگی جایگاه خاصی دارد بحث پروژه در کودکان است. سائمه رحمان (۲۰۱۰) و همکاران در مقاله ای آورده اند: «پروژه در بسیاری از کشورها در برنامه پرورشی کودکان تعریف می شود و در آن قالب آموزش می بینند و یادگیری بهتر و عمیق تری اتفاق می افتد. در گذشته بیشتر متون، منابع در سی و غیره در سی، دا ستان ها، اشعار و ... در مورد کودکان و برای کودکان تو سط بزرگسالان نوشته و سروده می شد. بزرگسالانی که روشن نیست با آگاهی و شناخت از کودکان برای آنها و درباره آنان می نوشتند و یا با رویکرد و نوع نگاه و اولویتهای خود اقدام به نوشتن می کردند. بانوشتن داستان وخواندن کتاب و گفتگو پیرامون آن، کودکان برای آنها و درباره آنان می گیرد چگونه سخن بگوید، نظرش را بیان کند، به نظر دیگران احترام بگذارد و بنویسد. جاویدی (۲۰۰۲) می گوید: « اگر درجامعهای نیازهای کودکان و خانوادههای آنها از حق تقدم برخوردار نباشد، باید برای برآوردن آنها کوشید. در جامعهای که در حال تغییر است ابتدا باید از وضع کودکان وخانواده آنها آگاه شد و بر اساس آن برنامه ریزی کرد.

کورتروپ^۳ (۲۰۰۹)، جامعه شناس دانمارکی که مطالعات و تالیفات زیادی در حوزه جامعه شناسی جدید کودکی دارد و هوانگ[†] (۲۰۱۹)از دانشگاه مک گیل ^۵ کانادا در دو پژوهش جداگانه بر عاملیت و بودن کودکان تاکید کردهاند. گیدنز (۲۰۱۹) با تاکید برنظریه عاملیت و ساختار،. پیوند نسلهای مختلف درخلال فرایند اجتماعی شدن پر

۱ Boris N

۲.Saemah R

۳. Qvortrup.J

۲ Huang.J

۵.McGill University

۶.Giddens.A

اهمیت می شمارد. از نمونه عاملیت می توان به کودکان نویسنده اشاره کرد. کودکان به عنوان عوامل اجتماعی شکل دهنده و شکل گیرنده از شرایط و محیط اطراف خودشان درک و فهمیده می شوند. جامعه شناسی نوین کودکی با تغییر و دگرگونی تعریف از کودکی و نوع نگاه و تعامل (هم کنشی) اعضای بزرگسال جامعه ابا آنان در استای برجسته سازی و اهمیت بخشیدن به کودکی به عنوان سوژه کنونی و نه بزرگسالان فردا، بودن ۲ کودکان را از شدنشان آنان از مهم تر می شمارد. مقدس اردبیلی (۱۹۹۷) در مقاله ای اشاره می کند: « ذائقه های ادبی و هنری افراد متأثر از زمینه های مختلفی است که افراد در آن به سر می برند؛ این زمینه ها شامل نظامهای خانوادگی، آموز شی، نهادهای ادبی و هنری و منشأ طبقاتی آنها ست». بر اساس دیدگاه نظری بوردیو ۱۹۱۴)، «زمینهٔ جامعه شنا سی ادبیات را می توان در جامعه شنا سی فرهنگی وی جستجو کرد. از نظر بوردیو فرهنگ گسترهٔ نسبتاً و سیعی است که تولید مادی و نمادین آثار فرهنگی را شامل می شود که وی از آن به سرمایه فرهنگی وی جستجو کرد. از نظر بوردیو فرهنگ گسترهٔ نسبتاً و سیعی است که تولید مادی و نمادین آثار فرهنگی را شامل می شود که وی از آن به همکاران بر اساس دیدگاه بوردیو انجام گرفته، نشان می دهد که ذوق و سلیقه افراد شدیدا به موقعیت فرد در فضای اجتماعی که در آن قرار گرفته اند بستگی دارد». همچنین رند کانجراه بوردیو انجام گرفته، نشان می دهد که ذوق و سلیقه افراد شدیدا به موقعیت فرد در فضای اجتماعی که در آن قرار گرفته اند بستگی دارد». همچنین رند کانجراه به کیفیت ها و توانمندی های فرهنگی پایدار افراد مانند پشتکار داشتن، اهل مطالعه بودن، به کارگیری رایانه در خانه، و مانند آن دارد. از طرف یافته است و اشباره به کیفیت ها و توانمندی های فرهنگی پایدار افراد مانند پشتکار داشتن، اهل مطالعه بودن، به کارگیری رایانه در خانه، و مانند آن دارد. از طرف فرزندان مورد بررسی قرار داده است. همچنین مرجان کامیاب کارهیری و تاثیر تعاملی این دو بر فرزندان مورد بررسی قرار داده است. همچنین مرجان کامیاب (۲۰۱۳) در پژوهشی به مطالعه پیوند میان جامعه شناسی و ادبیات کودکی و تاثیر تعاملی این دو بر فرزندان مورد بررسی قرار داده است. همچنین مرجان کامیاب (۲۰۱۳) در پژوهشی به مطالعه پیوند میان جامعه شناسی و ادبیات کودکی و تاثیر تعاملی این دو بر

در مقالهای بر ا ساس مطالعهای رابرت منزایمز (۲۰۱۸)، مدیر اجرایی برنامه آموز شی و مربی نوی سندگی در اکلند کالیفرنیا اظهار می شود که نوی سندگی روی تو سعه مهارت های تفکر انتقادی و نو شتاری دانش آموزان تاثیرگذار ا ست..اگر کودک شما می خواهد نوی سنده شود خواندن حتی یک کتاب منا سب سنش می تواند به او کمک کند. اما بریس۶ (۲۰۱۷)میگوید: «خواندن به شـــدت به من کمک کرد، خواندن به شـــما کمک می کند کاربرد کلمات و چگونگی ترکیب آنها با یکدیگر را یاد بگیرید و عناصر داستانی پیچیده که آموختن آن از هر راهی جز خواندن سخت است را بیاموزید».ریوه (۲۰۱۸)میگوید: «انگیزه یک روند درونی است. چه آن را محرک و چه یک نیاز تعریف کنیم ، انگیزه شرایطی ا ست که در درون ما ست و خواهان تغییر ا ست ، چه در خود و چه در محیط، ، انگیزه فرد را به حرکت در جهت مورد نیاز خود برای تعامل با محیط در یک روش تطبیقی ، باز و حل مسئلهای درگیر می کند». جوهر انگیزه رفتار هدفمند و پرانرژی ا ست. وقتی انگیزه داریم حرکت و اقدام می کنیم.

روش

کودکان پرداخته است.

الف) طرح يژوهش و شركت كنندگان

این مطالعه پژوهشی است در سنت پدیدار شناسی هو سرلی^۸، نوعی پدیدار شناسی که توصیفی نیز نامیده شده است. هدف پدیدار شناسی توصیفی رسیدن به در کی از معنای ذهنی تجربه زندگی روزمره مشارکت کنندگان در پژوهش است. (موئرر^۹ و همکاران، ۲۰۰۴). این پژوهش در پی آن است که کودکان، نوی سنده بودن خود را چگونه توصیف می کنند و معنای این در نزد آنان چیست. هدف در انتخاب مشارکت کننده در پژوهشهای پدیدار شناختی توصیفی، انتخاب سوژههایی است که تجربه زیسته ای دارند که مورد توجه این مطالعه خاص است و این مشارکت کنندگان مایلند درباره تجارب خود صحبت کنند، ضمنا این مشارکت کنندگان باید تا آن جا که ممکن است با یکدیگر متفاوت باشند تا امکان دستیابی به روایت های غنی و منحصر به فرد درباره یک تجربه خاص فراهه آید.

منطق نمونه گیری کیفی و بر پایه قاعده اشباع نظری در تعیین حجم نمونه در پژوهشهای کیفی است. ازآنجاکه این پژوهش، کیفی و مبتنی بر ابعاد ذهنی و تجربی جهان زیسته کودکان مورد مطالعه است، برای ر سیدن به بینش و در کی درونی از یک پدیده خاص از روش نمونه گیری تعمدی یا هدفمند استفاده شدها ست. بنا به

^{\.}Intraction

^{7.}Being

T.Becoming

F.Bourdieu.P

۵.Menzayms.Robert

۶.Emma Brice

Y.Reeve.J

۸.Husserl

۹.Moerer

نظر پلکینگ هورن (۱۹۸۹) نیز اولین شرط برای انتخاب یک مشارکتکننده در پژوهش پدیدار شنا سانه این است که مشارکتکننده موضوع موردمطالعه را تجربه کرده باشد. شرط دوم این است که این فرد قادر به ارائه توصیفی غنی و دقیق از تجربه خود باشد؛ بنابراین داشتن تجربه نویسندگی و توانایی توصیف این تجربه شرط لازم برای مشارکتکنندگان نمونه این پژوهش است. انتخاب نمونههای پژوهش به روشی هدفمند و تعمدی انجام گرفت. بر این اساس منطق تفهمی پژوهش ما را به سمت کودکانی سوق میداد که اول تجربهای از نویسندگی داشته، دوم قادر به توصیف روشن تجربه خود باشند، سوم تمایل و آمادگی لازم را برای مشارکت در پژوهش ما دا شته با شند و چهارم دا ستان نویسی را در مراکز تحت نظر کانون پرورش فکری کودکان انجام بدهند. پس از انجام مصاحبهها و پیاده سازی آنها، با ا ستفاده از نرمافزار مکس کیودا و روش کلایزی تحلیل دادهها انجام گرفته است.

ج) معرفی برنامه مداخلهای

در این پژوهش برای جمعآوری دادهها از روش انجام مصاحبههای عمیق نیمهساختاریافته استفاده شد. نمونهها بر طبق پیش فرض پروپوزال پژوهش و بر اساس تجارب پژوهشگر در گروه سنی پیش از دبستان و دبستان قرار داشتند. برای ورود به میدان پژوهش، بر اساس بررسیها ، شش مرکز کانون از مراکز شهر تهران که در زمان مطالعه کالاسها و حوزه ادبی آنان فعال بود انتخاب شد به در روز هماهنگ شده در گام اول ضمن معرفی خود، محل مناسبی را در مرکز برای مصاحبه انتخاب شد و مکانهایی انتخاب شد که مصاحبهشونده احساس راحتی بیشتری داشت و اغلب در فضایی آزاد انجام می شد. ضبط مصاحبهها با اجازه مصاحبه شونده و خانواده انجام می گرفت. تعدادی پر سش دموگرافیک در اختیار والدین کودکان قرار می گرفت. پس از دریاف ر ضایت کتبی و شفاهی، مصاحبه با کودک در فضایی منا سب و بعون محدودیت زمانی انجام می گرفت. فضای مورد نظر بگونه انتخاب شده بود که پژوهشگر و کودک در مکانی آرام حضور دا شتند و والدین کودک می تواند ستند با رعایت این فاصله، پرهیز و پیشگیری از بروز رعایت فاصله مناسب که صدای مصاحبه را نشنوند و کودک متوجه حضور آنان نباشد شاهد انجام مصاحبه باشد. دلیل رعایت این فاصله، پرهیز و پیشگیری از بروز هرگونه ا سترس و ا ضطراب در کودک به دلیل ح خور پدر و مادر و در نهایت د ستیابی به پا سخهای صادقانه تر و واقعی تر بود. با توجه به ویژگیها و شرایط خاص مصاحبه با کودکان خرد سال، قبل از شروع هر مصاحبه حدود ۱۰ دقیقه به عنوان گفتگوهای مقدماتی و فضاسازیهای پژوهشگر برای شکستن یخهای رابطه و جلب اعتماد و ایجاد فضای صمیمانه و با کودک صحبت می شد. هر مصاحبه اصلی با توجه به سن و سایر ویژگیهای شخصیتی و تجربه کودکان در نویسندگی حدو ۵ تا اعتماد و ایجاد فضای صمیمانه و با کودک صحبت می شد. هر مصاحبه اصلی با توجه به سن و سایر ویژگیهای شخصیتی و تجربه کودکان در نویسندگی حدو ۵ تا اعتماد و ایجاد فضای می میدر شرا به در این میان موشن شدن تعداد نمونه ها را به ۳۵ رساندیم.

بافتهها

در بخش یافتههای کمی پژوهش که حاصل پرسشنامه تکمیل شده ۳۵شرکت کننده است بیان چند نکته مهم ضروری است:

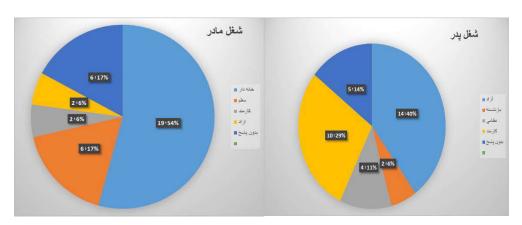
- بر اساس توزیع دوره شرکت کنندگان در پژوهش، ۱۳ شرکت کننده دردوره پیش از دبستان و ۲۲ شرکت کننده در دوره دبستان قرار داشتند.
 - 🖊 از میان شرکت کنندگان پژوهش ۲۲ نفر (۶۳درصد) دختر و ۱۳ نفر(۳۷ درصد) پسر بودند.
 - 🖊 در میان شغل پدران شرکت کنندگان در پژوهش بیشترین تعداد به شغل آزاد(۴۰درصد) و کمترین تعداد بازنشسته(۶ درصد) بودند.
- در میان شغل ماردان شرکت کنندگان در پژوهش ۱۹ نفر(۵۴درصد) خانه دار بودند و درمیان شاغلین در بیرون از منزل بیشترین تعداد
 به شغل معلمی شامل دبیر، آموزگار و مربی (۱۷درصد) و کمترین تعداد کارمند و آزاد(۲ درصد) بودند.

 $^{{\}tt `\cdot.Polkinghorne}$

[\] Maxqda 2020

Y Collaiz

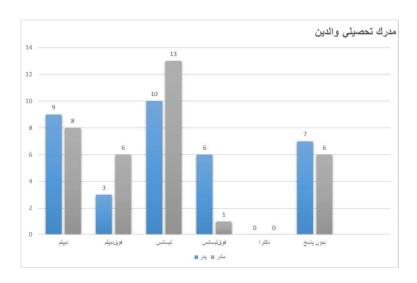
مراکز ۱۴،۲۲،۲۴،۲۵،۳۵،۳۸

نمودار شماره ۲: سیمای شرکت کنندگان پژوهش بر اساس شغل مادر

نمودار شماره ۱: سیمای شرکت کنندگان پژوهش بر اساس شغل پدر

🖊 همچنین مدرک تحصیلی والدین به شرح جدول زیر است

نمودار شماره ۳: سیمای شرکت کنندگان پژوهش بر اساس مدرک تحصیلی در و مادر

در بخش یافتههای کیفی، مقاله حاضرحاصل بخشی از پژوهش است که با عنوان مقوله اصلی بستر و زمینههای موثر بر نویسندگی ودر قالب چهار مقوله فرعی مورد بحث قرار گرفته و شامل کدهای باز به شرح جدول زیر است.همانگونه که ملاحظه می شودبرخی کدها و موضوعات فراوانی بیشتری دارد و توسط تعداد بیشتری از کودکان به آن اشاره شده است. برای نمونه، ۱۹ کودک به تشویق و حمایت خانواده اشاره کردهاند در حالی که برخی موارد صرفا توسط یک نفر ذکر شده است.

جدول شماره ۱: کدهای باز و مقولههای فرعی و اصلی استفاده شده در مقاله

كقوله اصلى	مقوله فرعي	تعداد سوژههای	کد باز	ردیف
		که عنوان کردند		
بستر و زمینههای موثر بر نویسندگی	انگیزههای شروع نویسندگی	۲	ایجاد هیجان در همسالان	١
		1	براي خوشحال كردن همسالان	۲
		,	عشق به نوشتن	٣
		۶	خودم از اول مي نوشتم	۴
		۵	فهاليتهاي مهدكودك ومدرسه	۵
		٣	کتاب و داستان خوانی خانواده	۶
		۶	تشويق و حمايت خويشاوندان	٧
		19	تشويق و حمايت خانواده	٨
		۲	دستیابی به توانایی نوشتن فیلم نامه	٩
		1.	دوره های اموزشی کانون	1.
		۵	داستان های ابتدایی و ساده	11
	مشوقهایی برای استمرار نویسندگی	١	مشاوره نویسندگان معروف	١٢
		۵	كتابخواني	١٣
		٩	تاثیر مربی ادبی	14
		١	عضویت در انجمن نویسندگان	10
		١	وجود بخش های جالب در کتب درسی	19
		۶	پشتکار و تلاش	۱۷
		٣	برنده شدن و آوردن رتبه در رقابتها	1.4
		k	آشنایی با هم کلاسی های جدید	19
		k	شرکت در برنامه تهران به روایت دختران- شهرداری	۲٠
		11	شرکت در برنامه بورسیه نویسندگان کانون	71
		11	شرکت در مسابقات داستان نویسی	77
	روش آشنایی با برنامه ادبی کانون	١	ارجاع از طرف مشاور	77"
		٣	نزدیکی به محل زندگی	74
		,	شرکت در کلاس تابستانی خوشنویسی	40
		1	آشنایی از طرف معلم و مدرسه	46
		١٣	کلاس خلاقیت و نویسندگی خلاق	**
		19	آشنایی از طریق خانواده	47
		*	معرفی از طرف دوستان	79
		ه	عضویت در مراکز کانون	۳۰
		۲	شرکت در کلاس های فرهنگی تابستان	۳۱
		۵	شرکت در کلاس سفالگری	۳۲
		٨	شرکت در کلاس تابستانی نقاشی	٣٣
	نوشتهها و داستانهای تاثیرپذیر از	١	داستان ها و انشاهای مدرسه	44
		١	نوشتن نامه	70
	کلاس ادبی کانون	١	داستان های نوشته شده در منزل	٣۶
		١	داستان های کلاس ادبی کانون	۴٧

بحث و نتیجه گیری

در این پژوهش به مطالعه روایت کودکان از نویسندگی و نوشتن داستان از زبان آنان پرداختیم. آنچه به دست آمد بسیار جالب توجه بود و نگاهی داشت به آنچه که شاید در این اندازه انتظار بیان اُن از زبان کودکان را نداشتیم. هرچند رویکرد اولیه پژوهش جامعهشناسی نوین کودکی و اهمیت عاملیت کودکان درعرصههای گوناگون زندگی و سنت پدیدارشناسی توصیفی استوار بر بود، آنچه به دست آمد فراتر از انتظار و یافتههای مطالعات اولیه بود. کودکان نویسنده به عنوان عوامل اجتماعی شکل دهنده و شکل گیرنده از شرایط و محیط اطراف خودشان درک و فهمیده میشوند. همانگونه که گیدنز میگوید؛ اجتماعی شدن نوعی برنامهریزی فرهنگی نیست که کودک، تاثیرات را به طور انفعالی جذب کند بلکه کودک خواستههایی دارد که بر رفتار کسانی که مسئول مراقبت و تربیت از او هستند تاثیر می گذارد و این گفته، از نظریه عاملیت و ساختار او سرچشمه می گیرد و تاثیر و تاثر کودک و بستر نویسندگی را نمایان میسازد. مقاله حاضر نیز به مطالعه بنیادیتری بخش پژوهش، یعنی بستر و زمینههای نویسندگی کودکان میپردازد. وجود بستر مناسب برای تربیت هر انسانی ضروری است و در بستر و زمینه مناسب است که کودک رشد میکند و بالنده میشود و به بیان جامعهشناسان اجتماعی میشود. در این راستا، لازم است که زمینه رشد و توسعه کودکان و در محور خاص مقاله، کودکان نویسنده بررسی کرده و با برنامهریزی، فرصتاًفرینش ادبی کودکان را فراهم ساخت و به شکوفاسازی نویسندگی کودکان دست یازید. به راستی چگونه میتوان در یک کودک برای نوشتن داستان انگیزه ایجاد کرد و چه سازو کارهایی میتوانند در این زمینه راهگشا باشند؟ همانگونه که کودکان در مصاحبهها اشاره کردهاند و در یافتههای پژوهش آمدهاست. کودکان برای شروع نوشتن داستان نیاز به انگیزههایی داشتند که به زبان خود در مورد آن صحبت کردهاند. نوزده نفر از کودکان شرکتکننده در پژوهش به حمایت و همراهی خانواده به عنوان مهم ترین عامل ایجاد انگیزه به نویسندگی داستان تاکید کردهاند که بیشترین فراوانی را در این گروه دارد. بعد از آن، شرکت در دورههای آموزشی کانون پرورش فکری کودکان، دومین میزان فراوانی با ۱۰نفر از کودکان به خود اختصاص دادهاست. و فراوانی سایر کدها نیز در جدول قابل مشاهده استکه به چند مورد از زبان خود کودک پرداخته می شود. سپیده در این می گوید: «در آغاز من برای کلاس ادبی به مرکز کانون نیامدم بلکه برای کلاسهای فرهنگی تابستانی آمدم. بعد با دورههای ادبی آشنا شدم. آدرینا نیز شروع نوشتن داستانهای ساده و ابتدایی را انگیزه علاقمندی به داستاننویسی و ادامه این راه میداند. ماجده نیز تشویق مربی به دنبال نوشتن یک داستان کوتاه و کتابخانی را دلیل ایجاد انگیزه می داند ریحانه هم بودن شخصیتهای ادبی در خانواده و خویشاوندان را از دلایل ایجاد و تقویت انگیزه نویسندگی در خود میداند. امیر حسین نویسندگی از دوران مهدکودک را از دلایل ایجاد انگیزه نویسندگی میداند. از دیگر عوامل تاثیرگذاز و انگیزشی می توان به تشویق و خویشاوندان و همچنین کتاب خواندن آنان اشاره کرد که می تواند در انگیزه دادن به کودکان برای حرکت به سوی نوشتن داستان نقش مهمی ایفا کند و کودکان شرکت کننده در یژوهش در باره آن بسیار سخن گفتهاند. درسا می گوید: « من از زمانی که بچه بودم مامانم برایم کتابهای زیبایی میخواند. من خیلی به اینجا علاقه مند شدم از همون بچگی که مثلاً ۲ و۳ سالم بود یادمه بسنا می گوید: « چیزی که باعث شد من به نویسندگی نزدیک بشم این بود که من به کتاب نزدیکتر شدم یعنی کتاب زیاد خوندم و بنابراین تصمیم گرفتم که نویسنده بشم ». ریحانه، اَدرینا، هلما، امیر حسین و غزل هم در باره این مهم صحبت کردندایمان میگوید:« من چون مادرم معلم است نوشتن و رو به من یاد داد ». او می افزاید: تاکید خانواده بر خوش خطی او را به سوی نوشتن داستان رهنمون شده است.مریم، ثنا، غزل، اقاقیا و محمد هم گفتهاند که از اول یعنی قبل از ورود به مدرسه و کانون مینوشتند و مدرسه و کانون تنها موجب ادامه و تقویت نویسندگی در آنان شدهاست. ساناز می گوید: « دوست دارم برای همسالانم بنویسم چون که هیجان دوست دارن و بیشتر خوشحال میشن».و این موضوع را مهم و انگیزه شروع نوشتن داستان در خود میداند.

در ادامه کودکان در خصوص مواردی که باعث ادامهیافتن و استمرار نویسندگی شده و آنان را تشویق به ادامه نوشتن داستان کردهاست به نکات جالب و گوناگونی اشاره کردهاند. شرکت در برنامه بورسیه نویسندگان کانون و شرکت در مسابقات داستان نویسی هر کدام با یازده مورد، بیشترین فراوانی را در مورد پاسخها به خود اختصاص دادند. برنامههای بورسیه نویسندگی است که همه ساله در ماه پایانی تابستان توسط کانون پرورش فکری کودکان در سطح کشور برگزار میشود و شامل برنامههای گوناگونی است و کودکان از تمامی مراکز کانون در سطح کشور در آن شرکت می کنند. سپیده،ریحانه، اقاقیا، محمد و مریم هم به نقش مسابقات داستان نویسی در استمرار نویسندگی خود اشاره کردهاند. سپیده، ریحانه، فاطمه سادات، یاسمین، ثنا، مریم، ارشیا، اقاقیا و ساناز از شرکت در بورسیه نویسندگی به عنوان مشوقی برای استمرار نویسندگی نام بردهاند، برنامه ای است که نویسندگی نام برده و آن را بسیار سازنده و تاثیرگذار دانسته اند. رویداد دیگری که کودکان از آن به عنوان مشوقی برای ادامه نوشتن داستان می دانند. موارد دیگر با فراوانی شهرداری تهران با عنوان « تهران به روایت دختران » برگزار می کند. سپیده، آدرینا، یسنا و ساناز آن را مشوقی برای ادامه نوشتن داستان می دانند. موارد دیگر با فراوانی کمتر در جدول شماره یک آورده شده است.

در سومین مقوله، یافتههای حاصل از مصاحبههای پژوهش، اطلاعات ارزشمندی در مورد چگونگی آشنا شدن کودکان با برنامه ادبی کانون پرورش فکری کودکان و در سومین مقوله، یافتههای حاصل از مصاحبههای پژوهش، اطلاعات ارزشمندی در مقولهها جایگاه و نقش خانواده نمایان و برجسته است. در بسیاری از کودکان، خانواده سببساز حضور کودک در مرکز کانون و شروع فعالیت نویسندگی در آنجا بود. در میان سوژههای پژوهش، تعداد زیادی به صورت مستقیم و غیرهمستقیم به نقش خانواده اشاره کردهاند که از آن جمله می توان النا، درسا، محمدپرهام، ریحانه، مهرانا، یاسمین، آدرینا، ثنا، سارینا، مانیا، محمدطاها، هاما، امیرحسین، غزل و مریم را نام برد که هرکدام به زبان وبیان خاص خود به این موضوع و اهمیت آن پرداختهاند. دیگر تعداد زیادی از کودکان، عضویت در مراکز کانون به دلایل گوناگون دیگر را به عنوان

شیوه آشنایی با برنامه های ادبی کانون نام بردهاند. از آنجمله می توان فاطمه سادات، ایمان، سپیده، تسنیم، مهرانا، ثنا، سارینا، و محمد طاها را نامبرد.این مقوله شاید پایه ای ترین بخش پژوهش باشد که همه دادههای بعدی در ادامه آن روی دادهاند.

در مقوله چهارم تلاش شد در مورد انواع نوشتههایی از کودکان صحبت کنیم که بیرون از فعالیتهای آفرینش ادبی کانون انجام می گیرد. یکی از آن موارد نوشتن انشاء است آدرینا بر این باور است که از وقتیکه او در کلاس داستان نویسی شرکت کردهاست انشاءهای بهتری در مدرسه می نویسد و توانمندی در نوشتن انشاء را با کلاس ادبی کانون مرتبط می داند.او همچنین معتقد است که بر توانایی نوشتن نامه نیز موثر بودهاست و در مسابقه نامه نویسی که از طرف مدرسه در آن شرکت کردهبود سودمند واقع شده است. سپیده می گوید از زمانی که در کلاس های نویسندگی شرکت کردهاست مهارت او در نوشتن داستانهای خارج از کلاس ادبی و آزاد که در منزل و مدرسه می نویسد افزایش یافته است. او اذعان دارد که داستانهایی هم که در مدرسه و دیگر جاها می نویسد از زمان شرکت در برنامه های ادبی کانون به طور آشکاری بهتر شده است و این تفاوت را به دفعات از زبان خانواده و معلم های مدرسه شنیده است

خانواده مهمترین عامل و مناسبترین بستر برای سوقدادن کودک به سوی نویسندگی و آفرینش ادبی است. بر این اساس پیشنهاد می شود: نسبت به دانش افزایی و توانمندسازی خانواده که در جایگاه جایگاه تصمیم گیری است اقداماتی انجام گیرد تا بتواند با اتخاذ تدابیر و اجرای درست آنان به کودک در مسیر نویسندگی کمک شایانی بکند. کانون پرورش فکری کودکان را نیز می توان بستری مناسب دانست، چرا که با داشتن بنیان و پیشینه قوی و بهره بردن از نیروی انسانی و مربی آزموده و متعهد، می تواند کودک را در طی این مسیر یاری کرده و آنچه شایسته است در اختیار او قرار دهد. بستر و زمینه، در کنار ایجاد و تقویت انگیزه، در استمرار و ادامه نویسندگی کودکان نقش اساس دارد که آشکارا در صحبت های کودکان قابل مشاهده است. با وجود اینکه هم در بحث انگیزه و هم استمرار نویسندگی عوامل دیگری چون دوستان و همکلاسیها، خویشاوندان و… بی تاثیر نیستند ولی خانواده و کانون نقش اساسی را دارند. بی شک همکاری خانواده و کانون در کنار بهره گیری از دیگر عوامل دیگر موجب همافزایی دستآوردها خواهدشد. از محدودیتهای پژوهش می توان به همه گیری بیماری کرونا اشاره کرد. از آنجاییکه مصاحبهها در دوره همه گیری بیماری کرونا انجام گرفت. نگرانی حاصل از مبتلا شدن به این بیماری باعث شد که تعداد کودکان کلاس ادبی در مراکز کانون کمتر از شرایط مشابه قبل از کرونا باشد و رعایت شرایط بهداشتی، هماهنگی زمان و مکان مصاحبهها را دشوار کرده بود.

پیروی از اصول اخلاق پژوهش:

این مقاله برگرفته ازپژوهش پایاننامه است. شرکتکنندگان با میل و رغبت و آگاهی قبلی در پژوهش شرکت کرده و پر سشنامهها راتکمیل کردهاند. جهت رعایت نکات اخلاقی رضایت آگاهانه والدین و کودکان کسب شدهاست همچنین یرای رعایت اصول اخلاقی، اطلاعات شرکتکنندگان در این پژوهش به صورت محرمانه بوده است و اصل رازداری رعایت شده است.

حامى مالى: اين مطالعه بدون حمايت مالى هيچ مؤسسه و سازمانى انجام شده است.

نقش هر یک از نویسندگان: تمامی نویسندگان نقش یکسانی در پیشبرد این پژوهش بر عهده داشتند

تضاد منافع: در ارائه یافتههای پژوهش، تضاد منافع وجود نداشته است.

تشکر و قدردانی: در این بخش از تمامی دو ستانی که در این پژوهی پژوهشگر را یاری کردهاند بویژه از کودکانی که با صداقت و صمیمیت در مصاحبهها شرکت کردند، سیاسگذاری میشود

References

- Corsaro E. William, (2017) Sociology of Childhood, translated by Kermani. A and Rajabi Ardeshiri. M, (Persian Translator) Tehran, Sales Publishing House [Persian]
- -James.A, Jenks.C, Proutt.A, (2018), Theorizing Childhood, Kermani.A, Ebrahimabadi.A, (Persian Translator) Tehran, Sales Publishing House, [Persian]
- -Kehily.M. J (2018), an introduction to childhood studies, Kermani.A, (Persian Translator) Tehran, Sales Publishing House [Persian]
- -Flick Uwe, (2021), an introduction to qualitative research, Jalili.H, (Persian Translator) Nev publication [Persian]
- -Bourdieu.P, (2019), Theory of Action, Mardiha.M, (Persian Translator) Nagsh and Nagar Publications [Persian]
- -Giddens.A, (2014), Sociology, Sabouri (Persian Translator), Tehran, Ney Publishing [Persian]
- -Escarpit.R, (2012), Sociology of Literature, kotobi.M, (Persian Translator) Tehran, Samt Publications [Persian]

¹ Decision maker

- -Ritzer George (2014), Sociological Theory, translated by Salasi.M, (Persian Translator) Tehran Elmi Publications [Persian]
- -Anselm Strauss, Corbin.J, (2015), Basics of Qualitative Research: Techniques and Procedures for Developing Grounded Theory, Afshar.E (Persian Translator), Ney. Publications [Persian]
- -Postman.N (1999), The role of visual media in childhood deterioration, translated and written by: Tabatabai.S, (Persian Translator) Tehran Etelaat Publications, first edition [Persian]
- -Emami Sigaroudi, A., Dehghan Neiri, N., Rahnavard, Z. and Nouri Saeed, A, (2011), Qualitative Research Methodology: *Holistic Phenomenology, Nursing and Midwifery*, No. 6[Persian]
- -Donna.N (2003), Understanding Children's Literature: Types and Applications, translated by the group of translators, Ghalamrov Publishing House, first edition [Persian]
- -Whiteley.C, Shulman.C(2013), Everything About Creative Writing, Ghobraei.M, (Persian Translator) Sureyeh Mehr Publications [Persian]
- -Ekonomi.P, Lisa Rojani Bouchiri.L(2013), Writing stories for children, Kazimimanesh.S(Persian Translator), Avand Danesh Publishing House [Persian]
- -Amidor.A, (2009), good reporting, Abtahi.S (Persian Translator), Hamshahri Publications, first edition [Persian]
- -Tawakli.A (2015), Narrative story writing book (reporting with a social approach), Saniyeh Publications, second edition [Persian]
- -Kamyab.M, (2019), the link between children's literature and sociology based on their two-sided influence on each other, Ketab Mehr analytical research quarterly, number 8[Persian]
- -Javidi.Sh (2013), Children's parents and reading, library research and academic information, number 38, page from 137 to 152[Persian]
- -Kermani.A, (2017), passing through childhood: examining the experience of risky behaviors in the daily life of adolescents, Faculty of Social Sciences, University of Tehran [Persian]
- -Moghadis Jafari.M.H and others (2016), Bourdieu and Sociology of Literature, Research Literature Quarterly, No. 2 [Persian]
- -Ashairi.T and others (2015), Analysis and study of taste in Pierre Bourdieu's thought and its role in the confrontation and social adaptation of social classes, [Persian]
- -Rouhani.H (2018), an introduction to the theory of cultural capital, Strategy Quarterly, 18(3)]
- -Haqiqattiyan.M (2013), Cultural Capital and Intergenerational Reproduction: The Impact of Parents' Cultural Capital on Children's Academic Success in Isfahan City, Intercultural Studies Quarterly, Year 9, Number 21 [Persian]
- -Mohammadi.M.H (2009) Fantasy in children's literature. Tehran: Neshar Roozgher [Persian]
- -Qvortrup.J, (2009) Are Children Human Beings or Human Becomings? A Critical Assessment of Outcome Thinking, Rivista Internazionale di Scienze Sociali, vol. 117
- -Huang.J, (2019), Being and Becoming: The Implications of Different Conceptualizations of Children and Childhood in Education, McGill University, Canadian Journal for New Scholars in Education, Volume 10, Issue 1, Spring/Printemps
- -Menzayms.R (2018), Make your children a successful writer, Steve, nimanika.com/
- -Fisher.R, Twist.L (2011), Evaluation of every child a writer: report, National Foundation for Educational Research, University of Exeter, May
- -Hall.H. A (2019) Every Child is a Writer: Understanding the Importance of Writing in Early Childhood, Clemson University,
- -Fiona M. Collinsa, and Kimberly Safford, The right book to the right child at the right time, Changing English, Vol. 15, No. 4, December 2008
- -Zhonglu Li and Zeqi Qiu, How does family background affect children's educational achievement? The Journal of Chinese Sociology (2018)
- -Nan Dirk De Graaf, Paul M. De Graaf and Gerbert Kraaykamp (2000), Parental Cultural Capital and Educational Attainment in the Netherlands: A Refinement of the Cultural Capital Perspective, Sociology of EducationVol. 73, No. 2
- -Chenari M. (2006), Comparison of Husserl, Heidegger and Gadamer with methodological benchmark. Philosophical-Theological Research [text in Persian]
- -Rahman.S, Mohd Yasin.R & Mohd Yassin.F (2010), The Implementation of Project-Based Approach at Preschool Education Program, Kongres Pengajaran dan Pembelajaran UKM,

- -Nikolaev.B, Juergensen McGee.J (2016), Relative Verbal Intelligence and Happiness, Article in Intelligence, https://www.researchgate.net/publication/308341221
- -Farhud.D, Malmir.M, Khanahmadi.M (2014), Happiness & Health: The Biological Factors- Systematic Review Article, Iranian J Publ Health, Vol. 43, No.11, pp. 1468-1477 https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/26060713
- -Stephanie D (2005), Challenges for Beginner Writers, Teachers and Curriculum, Volume 8. https://doi.org/10.15663/tandc.v8i1.80
- -Loretta E.B (2010), Childhood in Sociology and Society, Current Sociology, Vol. 58(2): 335–350 http://dx.doi.org/10.1177/0011392109354248
- -Uprichard.E (2008), Children as 'Being and Becomings: Children, Childhood and Temporality, Children & Society Voleume 22, pp. 303–313

https://doi.org/10.1111/j.1099-0860.2007.00110.x

- -Pereira.J, Carriço.L, Duarte.C (2009), Improving children's writing ability, Conference Paper · July: https://www.researchgate.net/publication/221098510
- -Fisher.R and Twist.L (2011), Evaluation of every child a writer, Ref: DFE-RR108 (a) ISBN: 978-1-84775-901-6, University of Exeter
- -Anna H (2019), Every Child is a Writer: Understanding the Importance of Writing in Early Childhood, Clemson University
- -Roddy.Lee (2003), How to Write a Story: Introduction to Short Story Guidebook, Institute for Excellence in Writing, Inc, -Hall.N, (2021) The Development of Young Children as Authors (Part of the Encyclopedia of Language and Education book series (LANG, volume 2))
- -Smogorzewska.J, (2014), Developing children's language creativity through telling stories An experimental study, Smogorzewska/ Thinking Skills and Creativity, 13, 20–31 https://doi.org/10.1016/j.tsc.2014.02.005
- -Biagi.Sh (1991), Interviews That Work: A Practical Guide for Journalists Wadsworth Pub Co; Subsequent edition, January 1,
- -Elliott, R., Timulak, L. (2005). Descriptive and Interpretive Approaches to Qualitative Research. In J. Miles & P. Gilbert (Eds.), A Handbook of Research Methods for Clinical and Health Psychology (pp. 147-160). Oxford: Oxford University Press. https://doi.org/10.1093/med:psych/9780198527565.003.0011
- -Connell.R, (2013), the use of visual methods with children in a mixed methods study of family food practices, International Journal of Social Research Methodology, Vol. 16, No. 1, 31–46 https://doi.org/10.1177/1049732320941826
- -Jóhanna Einarsdóttir, Research with children: methodological and ethical challenges, European Early Childhood Education Research Journal, Vol. 15, No. 2, June 2007 DOI:10.1080/13502930701321477
- -Fargas Malet, M, McSherry, D., Larkin, E., & Robinson, C. (2010) Research with children: methodological issues and innovative techniques. Journal of Early Childhood Research, 8(2), 175-192
- -Aries, P. (1962) Centuries of Childhood: A Social History of Family Life, London: Jonathan Cape.
- -Aspers, P. (2004). Empirical phenomenology: An approach for qualitative research. Papers in Social Research Methods, Qualitative Series 9. London: London School of Economics and Political Science Methodology Institute.
- -Berglund, Henrik. (2007), Researching Entrepreneurship as a lived Experience, in: Neergaard Helle and Parm Ulhoi, HandBook of Qualitative Research Methods in Entrepreneurship, Edward Elgar Publishing. Inc.
- -Berrios, G. E. (1989, July). What is phenomenology? A review. Journal of the Royal Society of Medicine, 82, 425-428.
- -Burns, R.B. (2000). Introductio to research methods (4th Ed). Sydney: Longman.
- -Chan, Z. C. Y., Fung, Y. L., & Chien, W. T. (2013). Bracketing in phenomenology: only undertaken in the data collection and analysis process? The Qualitative Report, 18(59), 1-9. Retrieved from http://www.nova.edu/ssss/QR/QR18/chan59.pdf -Farber, M. (1967). The foundation of phenomenology: Edmund Husserl and the quest for a rigorous science of philosophy
- (3rd Ed.). Albany: State University of New York Press.
- -Glesne, C. (1999). Becoming Qualitative Researchers: An Introduction (2nd Ed). New York: Longman.
- -Mayal, B. (ed.) (1994b) childrens childhoods: observed and experienced, London: Falmer.
- -Moerer, Tammy, & Creswell, John, (June 2004), Using Transcendental Phenomenology to Explore the "Ripple Effect" in a Leadership Mentoring Program, International Journal of Qualitative Methods,3(2). http://dx.doi.org/10.1177/160940690400300202
- -Moustacas, C. (1994). Phenomenological Research Methods. Thosand Oaks: Sage.

- -Parse, R.R. (1989). The phenomenological research method: It is value for Management science. In B. Henry, M. Arndt, M. Devincenti, & AMarriner-Tomey (Eds), Dimention of nursing administration: thery, research, education and practice (pp 291-296). Cambridg, M.A: Blackwell.
- -Parse, R.R., Coyne, B. a., Smith, M. J (1985). Nursing research: Qualitative Methods. Bowie, Maryland: Brady.
- -Patton.M, (1990), Qualitative evaluation and research Methods (2Th Ed), Newbury Park, CA: Sage Publication.
- -Polkinghorne, D.E (1989), Phenom enological Research Methods. In R. s. Valle & s. Halling (Eds), Existential Phenomenological Perspecives in psycology (pp 40-90). New York: Pelenum Press.
- -Schütz, A. (1996). Collected papers IV (H. Wagner & G. Psathas, Eds., in collaboration with F. Kersten). Dordrecht, Netherlands: Kluwer Academic Publishers.
- -Spieglberg, H. (1976). The pheno menological movement. The Hahue: Martinos Nijhoff.
- -Van Manen, (1979), Researching Lived Experience: Human science for an action sensitive pedagogy (2th Ed). Ontario: The Althouse press.
- -Van Manen. (1990). Researching Lived Experience: Human science for an action sensitive pedagogy. London, Ontario, Canada: The University of Western Ontario.
- -Vanderstop.W, Scott, (2009): research method for everyday life. Blending qualitative and quantitative approach, by John Wiely & sons. Inc.
- -Reeve, J. (2018). Understanding motivation and emotion (7th Ed). Hoboken, NJ .Wiley